

ГОД СУМНІВАЄТЬСЯ ЩОДО ПОРОЗУМІННЯ З ЯПОНІЄЮ

ВАШИНГТОН. — Стверджуючи глибокі ріжниці, що існують між Злученими Державами й Японією, Кордел Гол, секретар стейту, заявив, що існує дуже мала надія, щоб між обидвома державами прийшло до якогось тривалішого порозуміння. Хоч рішення Америки наступить аж тоді, коли японський уряд відповість на запит президента Рузвельта в справі скупчення японських військ в Індокитаю, проте секретар стейту вже тепер передбачує негативний вислід заходів американського уряду вдержати мир на Тихому океані. Навязуючи до слів Гола та беручи під увагу бундуючі останні заяви японського уряду, неутраїльні дипломатичні обсерватори додають у тому „війну нервів“ між Америкою й Японією, яка остаточно може скінчитися такої дійсною війною. Гол схарактеризував японську політику як таку, що основана на силі й цілком подібну до тої, що веде в Європі Гітлер.

ПАЛАТА ПОСЛІВ УХВАЛЯЄ ПРОТИ-СТРАЙКОВІ ЗАКОНИ
ВАШИНГТОН. — Палата послів ухвалила 252 голосами проти 136 нові закони звернені проти страйків. Є це найгостріші міри проти робітничого руху, які коли небули були предложені до голосування в Конгресі. Перед ухвалою закону прийнято дві поправки, а саме заборону пікетувати в страйкуючій зоні, та заборону держати юніям яких небуло урядовців, які мають за собою кримінальний рекорд, або є членами комуністичної партії чи нацистичного „бунду“. Законопроект іде тепер до сенату, а як він там перейде, піде до підпису президента.

КНУДСЕН ПРОТИ „ГЛУПОТІ“ СТРАЙКІВ
НЮ ЙОРК. — Вільям С. Кнудсен, один з директорів ОГПМ, говорячи на зібранні членів краєвої асоціації продуктів в готелі Валдорф-Асторія, заявив, що вже найвищий час, щоб Конгрес заборонив страйки у фабриках, що працюють для війни. „Якщо страйки будуть продовжуватися, це буде велика катастрофа для країни, яка знаходиться в небезпеці та є поставлена у вимковий стан.“

НАКС КАЖЕ, ЩО АМЕРИКАНСЬКА ФЛОТА НИЩИТЬ НІМЕЦЬКІ СУБМАРИНИ

ВАШИНГТОН. — Секретар маринарки полк. Накс заявив на пресовій конференції, що американська флота знайшла способи, як собі давати раду з німецькими субмаринами. Не подаючи жадних деталей, він натякнув, що від 30-31 жовтня ц. р. цебто від часу, коли затоплено нищівник „Рюбен Джеймс“ не затоплено жадного американського корабля. Журналісти висловили враження, що американські й англійські кораблі затоплюють німецькі субмарини, але про це нічого не подають ні американські ані британські власті.

„АМЕРИКА ПЕРША“ ПОЧИНАЄ ПОЛІТИЧНУ КАМПАНІЮ ШКАГО (Іл.). — Головна управа ізоляційної організації „Америка перша“ розпочала політичну кампанію до конгресових виборів в 1942. р., даючи свою підтримку тим конгресменам і сенаторам, які є проти участі Америки в європейській війні. Вже назначено ряд публічних віч та маніфестацій, на яких промовлятимуть визначні ізоляціоністи. Між ними подано наступних промовців: Дж. Кюдаги, б. амбасадор до Бельгії, сенатори Най і Кларк, Чарльз А. Ліндберг, конгресмени Гартлей, Шорт і Брэдлей та Дж. Ф. Флін й інші.

НАЗИВАЄ АРГЕНТИНСЬКОГО ПРЕЗИДЕНТА „ПРО-НАЦИСТОМ“

НЮ ЙОРК. — Едуардо Арайо, член аргентинського парламенту в Буенос Айрес, заявив ньюйорським журналістам, що заступник президента Аргентини д-р Рамон С. Кастільо, який виконує президентські функції по уступленні президента Ортіза, є „диктатором та глибоко про-нацистичним“. Останньо він заборонив вступ до Аргентини 86 європейським втікачам, які шкали від німецьких переслідувань. Арайо твердив, що 90% аргентинського народу є з демократіями, а лиш 10% підтримує тоталітарні держави. Кастільо, говорив він, має більшість тільки в парламенті.

ПАНІ РУЗВЕЛТ В ОБОРОНІ ЧУЖИНЦІВ

НЮ ЙОРК. — Говорячи з рамені еміграційної ради пані Е. Рузвельтова, заявила, що чужинці, які не є громадянами Америки, а особливо японці, не повинні боятися жадних репресій на випадок приступлення Америки до війни. Ніхто їх не буде арештувати, а тим менше депортувати до їх країн, з якими евентуально Америка може знайтися у війні. Але за це вони мають заховуватися лояльно та не шкодити державі. Вона твердила, що заходами емігрантів збудовано велику американську цивілізацію, а тепер прийшла пора, що емігранти повинні й мусять допомагати будувати оборону Америки та захищати її перед всякими ворогами.

ФОРД Є ЗА ФЕДЕРАЦІЮ ЦІЛОГО СВІТА

ДІТРОЙТ (Міш.). — Генрі Форд заявив, що по цій війні мусить повстати всесвітня федерація народів, яка свентуально покладе кінець раз на все війнам та численним міжусобицям народів. Як приклад такої світової федерації Форд поставив Америку. Він сказав, що це саме може статися з Європою, коли європейські народи перестануть бути шовіністичними й імперіалістичними.

АМЕРИКА ДАЄ ПОМІЧ ТУРЕЧЧИНІ НА ОСНОВІ „ЛІЗ-ЛЕНД“ ЗАКОНУ

Стверджуючи, що „оборона Туреччини є частиною оборони Злучених Держав Америки“, президент Рузвельт розкрив, що від кількох місяців Америка постійно допомагає Туреччині. Як подають, Америка висилала всякі військові матеріали, виконуючи тим супроти Туреччини зобов'язання Великої Британії, яка була занята війною та не могла сама їх сповнити. Американський уряд побоювався, що Туреччина, стоячи під вражінням перемог Німеччини, може легко впасти жертвою Гітлера. Вашингтонські урядові кола ще далі побоюються, що мало-азійську республіку, яка досі зуміла відібратися від німецької „протекції“. Ще на вересні 1939. р., коли то Італія окупувала Албанію, Англія та Франція дали запевнення Туреччині, що на випадок війни, вони поспішать їй негайно з допомогою. Прийшли тоді німецькі перемоги в Європі, які значно вплинули на політику Туреччини та зробили її більш податною на німецькі натиски. Шойно тсепер, коли німці стрічають перші поважніші невдачі на боях фронту, Туреччина приймає поміч від Америки. Покищо до Туреччини висилається гармати, панирні самоходи, всякого рода амуніцію й пр.

КАТОЛИЦЬКИЙ ЄПІСКОП ПЕРЕСТЕРНІЄ ПЕРЕД ЗРАДОЮ СТАЛІНА

Архиепископ католицької дієцезії в Балтімор, Меріленд, М. Дж. Курлей, заявив, що „Йосиф Сталін є здібний кожної хвилини зрадити Америку, якщо це йому вийде на користь“. Що більше, він може прийти скоро до порозуміння з Гітлером, не зважаючи на це, що вже Німеччина зробила Росії. Далі архієпископ сказав ще так: „Ми воюємо по стороні Сталіна, найбільшого злочинця, якого коли знав світ, тому що він воює проти Гітлера. Але були часи, коли Сталін не воював з Гітлером, а радше воював в його користь“. Тоді то, казав архієпископ, мільони американців, молодих і старих, захоплювалися „демократією в Росії“. Письменники, журналісти, мільонерські родини, голівудські „генії“ й пр. танцювали так, як їм казали приказники Бравдера, а цей знова слухав, що казала Москва. Спершу, говорив архієпископ, оці обожателі Сталіна кричали за миром, бо цей мир був на руку Сталінові, а тепер вони кричать на ціле горло за війною, бо ця війна є в інтересі Москви. Далі, архієпископ Курлей твердив, що він не має „більшого довіри до Сталіна ніж він має до Гітлера“, а закінчив тим, що „людина, яка обдурила цілі народи і яка є винною перед Богом за вбивства мільонів людей, є спосібна кожного часу обернутися проти Злучених Держав, коли їй буде це виходити на користь“.

СОВЕТСЬКА ВІЙСЬКА ДАЛІ НАСТУПАЮТЬ НА НІМЕЦЬКІ ЛІНІЇ ЗДОВЖ ШЛЯХУ ВІД РОСТОВА ДО ТАГАНРОГА

Советські війська далі наступають на німецькі лінії здовж шляху від Ростова до Таганрога. Таганрог вже заняли советські війська. Німці в поспіху далі відступають. Армія генерала Клайста швидко розбита. Ходять поголоски, що на цей фронт Гітлер вислав шефа штабу цілої німецької армії, генерала Бравіча, з інструкціями за всяку ціну відступ німецьких військ спинити. Советським військам помагає сніжна погода. Внаслідок великих снігів механізовані частини цілком обезладнені. В боях відіграє найголовнішу роль советська кавалерія. Біля Москви також ведуться бої, зокрема на відтинку Клин, Калінін, Можайськ.

СТАЛІН БЕРЕ ПРИЗНАННЯ ЗА ОФЕНЗИВУ БІЛЯ РОСТОВА

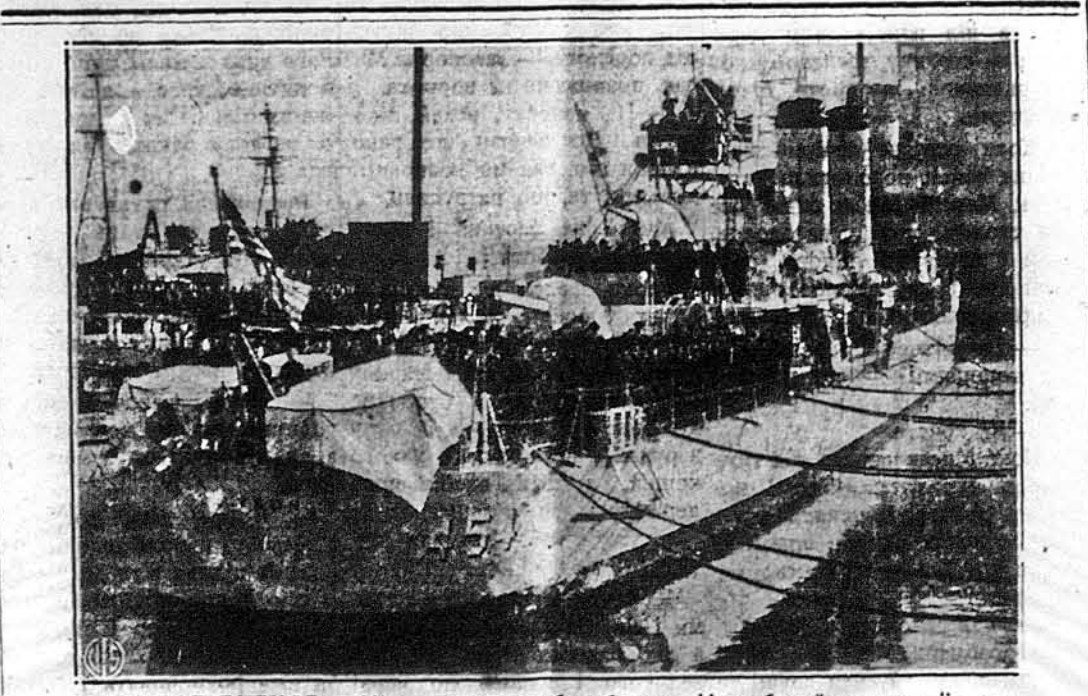
В події для советських армій, які успішно переводять офензиву проти німців біля Ростова, говориться, що ті армії виконали сумлінно ті накази, які видав головний вождь советських військ, Йосиф Сталін.

НІМЦІ СТВЕРДЖУЮТЬ ДЕЯКІ НЕВДАЧІ

Німецькі мілітарні кола говорять, що армія генерала Клайста на фронті біля Ростова відступила дещо взад, щоб зайняти нові позиції. В тих нових позиціях ворогови буде тяжко атакувати, говорять німецькі кола, стверджуючи тим, що тепер советські війська є в наступі. Німецькі кола далі стверджують, що своєю офензивою біля Ростова Совети дещо відтягнули безпосередню небезпеку, яка загрожувала Кавказові. На московським фронті, говорять далі німецькі кола, німці поробили певні успіхи, зокрема в околицях Серпухова.

ПЕРЕДИШКА НА ЛІБІЙСЬКІМ ФРОНТІ

На лібійським фронті панує хвилева передишка, в часі якої абі сторони готуються до чергового удару. Бритійські кола признають, що німці в останніх днях поробили певні успіхи, але ті успіхи, кажуть британці, є хвилевого характеру. Відступлення 20 миль взад, яке мусили виконати британські частини під напором німецьких моторизованих частин, не означає в пустельній боротьбі багато. Це те саме, що відступлення 20 миль на морі, з боку боєвих кораблів. Бритійці тепер скучують нові сили для чергового нападу. Вони далі мають певність, що лібійська кампанія скінчиться для них переможно.

ВІН ГОТОВ БИТИСЯ. — Ціль цього корабля битися. Не забувайте про це! — говорив його офіцірам і залози віцеадмірал американської флотії Адольфос Андрус, коли його віддавали на службу в Брукліні. Ню Йорк. Це новий „дистроер“ Елісон, що його спустили на воду в Карні, Ню Джерзі, дня 5. липня.

ЯПОНСЬКА ВІДПОВІДЬ НА ЗАПИТ АМЕРИКИ

ТОКІО. — Хоч офіційно японський уряд ще не дав відповіді на запит президента Рузвельта — що означає нагромадження японського війська в Індокитаю, то вже тепер одна з найповажніших японських газет написала, як та відповідь буде виглядати. Японія твердить, що нагромадження її військ в Індокитаю має на увазі виключно порядок самого Індокитаю, а не якийсь плянований напад на Тайланд. Французькі цивільні власті в Індокитаю не мужедь собі дати ради з новою хвилею безпорядків, кажуть японці. Тому треба там посилати більше війська. Інші японські газети розписуються багато про прислання нових британських боєвих кораблів до Сінгапура та передбачають, що вкоротці треба сподіватись захоплення з боку Британії і Америки Тайланду. Прислання тих кораблів, кажуть японські кола, це започаткування нової агресії на Далекім Сході з боку Британії і Америки.

ФРАНЦУЗИ ЗАПЕВНЕНІ

ВІШІ. — Французький уряд, який далі має формальну владу в Індокитаю, теж робив виследи в японських властях відносно мілітарних потягнень Японії в тім краю. Французькі кола вслід за тим заявляють, що Японія запевнила Францію, що не буде уживати Індокитаю за випадову браму до Тайланду.

КАЖУТЬ, ЩО ЯПОНИЯ НАЛЯКАЛАСЬ

СІНГАПУР. — Бритійські власті в Сінгапурі є такої думки, що прислання британської морської армади до Сінгапура відразу змінило становище Японії. Вона тепер бачить, що це не жарт і що Британія та Америка готові до війни. Японія, беручи під увагу її мілітарні резерви, менше готова до цієї війни, ніж дві названі держави. Тому вона сподіватись, що Японія знов захоче говорити про мир.

ЛОНДОН. — В Англії переловили передачу

радієвих нових, в якій німецький заповідач, описує її положення на советському фронті, нарікав на москвалів, що вони після всяких мілітарно-стратегічних правил вже цілком програвли війну, але вони того самі не знають, тому ставлять безпартійно опір. Той опір, говорив заповідач, тільки не потрібні приносити війсьним жертви. Той сам радієвий коментатор далі говорив, що Совети ще нині мають 15,000 літаків, і ті літаки даються на фронті відчувати.

ПОЛЬСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР В КУЙБИШЕВІ

КУЙБИШІВ. — Польський прем'єр Сікорський прибув до тимчасової столиці Советів, Куйбишева. На летунським майдані його зустріли представники Советів і представники інших країн. Цілий майдан був обвисяний польськими державними прапорами. Сікорський був у товаристві команданта польських військ в Советах, ген. Андерсона. Опісля Сікорський мав двогодинну конференцію зо Сталіном. Темою їх розмов було узброєння польських воєнків в Советах. Англія обіцяла, що ту зброю полякам пішле.

НІМЦІ ЗАПЕРЕЧУЮТЬ, ЩО ЗРУЙНУВАЛИ РОСТОВ

БЕРЛІН. — Німецькі офіційні кола заперечили, начеб вони знищили Ростов. Хоч їхні газети самі передтим писали, що відступлення з Ростова наступило тому, щоб покарати те місто за напади на німецьких воєнків з боку цивільного населення, то тепер німецькі кола говорять що інше. Вони кажуть, що Ростов знищений лиш на стільки, на скільки цього знищення довершили підложені советські міни.

СОВЕТСЬКА ПРОПАГАНДА СЕРЕД НІМЕЦЬКИХ СОЮЗНИКІВ

КУЙБИШІВ. — Советська пропаганда поширює летючки серед німецьких союзників: румунів, мадярів, фінців, словаків, французів, італійців, еспанців, що мають свої частини на советським фронті. В тих летючках вона старається підбурхати ті відділи проти німців. Представник советського уряду Лозовський заявив, що серед тих добровольчих чужих відділів знаходиться також відділ „карпатських українців“.

ЕВАКУАЦІЯ ОСТРОВА ГАНГО

ГЕЛЬСІНКІ. — Фінські кола говорять, що советська влада розпочала цілковиту евакуацію острова Ганго, який по першій фінсько-советській війні Фінляндія змушена була Советам відступити. Совети побудували там сильну морську базу. Тепер вони мусять це віддавати. Дехто говорить, що в той спосіб Совети хочуть досягнути замирення з Фінляндією. Інші кола говорять, що Совети мусять це робити, бо незадовго внаслідок морозу всяка водна комунікація з тим островом буде перервана і той остров мусів би піддатись.

„СІДНЕЙ“ ПРОПАВ ЦІЛКОМ

КАНБЕРА (Австралія). — Австралійські власті шийхом допитів від німецьких полонених моряків з затопленого корабля „Штаермарк“, знайдених на морі, довідались, що „Штаермарк“ наперед влучив в „Сідней“ і ранив його смертельно. Там відразу вибух вогонь. Проте „Сідней“ почав стріляти до „Штаермарка“ і теж його смертельно поранив. „Штаермарк“ почав поспішно тонути, а „Сідней“ в огні поспішно поплив на широке море. Там він мусів разом з залогою піти на дно.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.,
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1918.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письмовий текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед
появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

3 Канади належить псилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Address: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Конгрес Перед Страйковим Законом

Конгрес розважає тепер низку проектів страйкового закону. Вже це, що проектів є ціла низка, вказує, якою важною є справа для краю. Потребу закону ще краще ілюструють страйки в оборонних промислах: вони показують, що страйк може викликати застій в продукції матеріалів, які край у даний мент признає найважливішими.

На жаль, треба сказати, не один з тих страйків в оборонних промислах був вислідом неfortunних потягнень провідників робітничих юній. Через те й не один проект страйкового закону є властиво викликаний огірченням на того роду задержку в продукції оборонних матеріалів. Це треба признати небажаним явищем тому, бо цього роду огірчення не дозволяє поглянути на справу страйкового законодавства холодними очима.

Тимчасом якраз страйкове законодавство такого холодного розгляду найбільше потребує. Справа цього законодавства зачіпає до живого з одного боку підприємців, з другого боку робітників, і через те, яке воно не було б, воно легко може розбурхувати людські пристрасти.

Законодавство таке може наприклад стати на становищі виключно підприємців, на якому ставав уже пару разів федеральний уряд, коли він заявляв страйкуючим робітникам, що всякого робітника, котрий не вернеться до праці до певного рішення, позбавиться роботи. Таке рішення видимо складає всю відповідальність за страйк на робітників і полишає їх без правної охорони перед визиском і надужиттям фабричного заводу.

зують на факти,

Григор уряд загрозив зарядові фабрики оборонних матеріалів, що на випадок, коли страйк не буде полагджений й праця не буде наново піднята до певного часу, уряд перебере фабрику на свій заряд.

Ці два становища так собі противні, що вони не можуть стати основою постійного законодавства. Вони можуть становити немовби два бігуни, між якими закон мусить найти „золоту“ середину. Що знайти її не легко, це кожному ясно. І ледво, чи конгрес навіть успіє це вдало зробити тепер. Замало він має на це часу, і замало має громадянство підготовки для цієї справи, що так нагло стала некучою через воєнні потреби.

Через те й може статися дуже дещо, що, не дивлячися на нагячу потребу законодавства про полагдження страйків в оборонних промислах, конгрес угодиться ухваленням закону, який тільки завведе законний примус не перти на випадок непорозуміння до страйку чи локавту, а зарядити наперед час „охладження“.

Американсько-Японське Напруження

Між Америкою і Японією існує велике напруження. Є великі побоювання, що війна між ними двома потугами вибухне кожної хвилини. В Вашингтоні ведуться переговори між японськими представниками і урядом, щоб того конфлікту уникнути. Але обидві сторони тепер неуступчиві. Тому саме війна Америки з Японією висить на волосочку.

Які причини роздунють Америку з Японією? Найголовнішими причинами є не економічні, тільки чисто політичні. Америка має в Китаю дуже малі економічні вклади. Зчисливши все разом, ті вклади не будуть виносити більше як 200 мільйонів доларів. А хоч Британія має там пару біліонів доларів вкладу, то проте головним японським суперником являється не Британія, тільки Америка. Японія сирвалі загрожує теж і Голландській Індії, яка є для Америки головним доставцем гуми та деяких інших потрібних мінералів. Але гуму вже починають в Америці виробляти штучно. Також гуму можна виплекувати на плантаціях в центральній Америці. Отже, колиб ріжничі були виключно економічного характеру, Америка ніколи не хотіла б воювати з Японією. Бо одна битва коштувала б більше, ніж варті всі ті вклади й економічні користи, які вона видобуває з Далекого Сходу.

Це політичні причини заставляють Америку ставити перед собою Японію в її новій агресії. Америка боїться, що колиб Японія вдалась покорити Китай і зорганізувати його в один великий блок, то вона набере такої політичної сили, що загрозить Америці на Півночі. Це буде страшна потуга, з якою Америці прийшлось б важко конкурувати економічно і мілітарно. Добившись до жерел сировини, Японія, подібно як це плянує зробити Гітлер в Європі, розбудувала б також таку боеву флоту, що не боялась американської. Своім господарством, зорганізованим на тотальний лад, вона змогла б засипати всі ринки при Індійській і Тихій океані своїми дешевими продуктами, витіснюючи з тих ринків американські продукти. Вона, далі, змушувала б Америку цілий час зброїтися і постійно вдержувати націю в

війні з такою сильним противником як Америка, тим більше, що по Британії відразу стануть Британія і Голландська Індія. Засоби японців могли б виперити її, вона мусіла б піддатися. Вона вже п'ятий рік веде війну з Китаєм і не може собі з ним дати ради. Правда, якби вона кинула всі свої резерви проти Китаю, вона його так покланала. Але вона боїться витратити свої резерви, знаючи, що попри Китай вона має стільки інших ворогів?

З другого боку також Америка, в обличчі атлантської небезпеки, що випливає з боку Гітлера, не дуже хоче війни з Японією. Гітлер ще дуже сильний і ще далі є багато людей, які переконані, що Гітлера важко буде перемогти. Такі

думки в Америці поступати дуже обережно. Вони переговорюють, торгуються відкладають переговори. Майже кожного дня приходять чутки про замирення, або про нову загрозу вибуху війни. Та вже мабуть недалеко той день, що відносини між ними обом країнами вясняться в один бік, або другий — в бік миру, або війни.

Поляки Про Теперішніх Своїх Приятелів і Союзників

(З книжки „Советська Окупація Польщі“, зладженої й виданої пів-офіційними польськими чинниками про нищення Західної України).

Колиб польські провідники у Лондоні тому рік могли бути знати, що в грудні 1941 р. ген. Сікорський, голова польського уряду на вигнанні, полетить на відвідинах до Сталіна, а їм самим, по волі чи по неволі, прийдеться „брататись“ з більшовиками, то може не було б видрукуювали книжку, що є свого роду реєстром більшовицьких злочинів, себто того, що робили більшовицькі „визволителі“ Західної України й Західної Білорусі від вересня 1939 р. до червня 1941 р. Бо якраз перед німецько-більшовицькою війною польські кола в Лондоні, згуртовані біля журналу „Фрі Юроп“ (який часто висловлює погляди й опінії польського уряду ген. Сікорського), видали книгу п. з. „Советська окупація Польщі“, яка має характер „Білої Книги“, себто такої, яку видав сам уряд.

„Мало знали про большевицькі варварства“...

Дж. Б. Мортон, відомий лондонський лейбурист та автор монографії про польського короля Яна Собеського, пише в передмові книжки про советську окупацію Польщі, між іншим, таке:

„Нам в Англії говорено багато про поведення німців в Польщі, але зате мало ми знали про це, як поведились там большевики“. Він далі твердить, що брак новин з підсоветської окупації в Сх. Польщі витворював враження, начебто там було все в порядку та начебто большевики були щиро віддані Польщі.

Війна проти всіх релігій, а особливо проти української церкви.

В книзі пишеться, що зараз по окупації частини „б. польської держави“ більшовиками, комуністи повели енергійну війну проти церкви. Всі церкви обложено страшними податками, а коли вони не могли начебто сплачувати податків, советський уряд конфіскував все майно, розганяв священників та забрав церковні маєтки. І ось так:

„В той спосіб знищено важний виховний центр, призначений для бідних дітей в Білостоці, знищено монастир Капудинів у Львові та добре відому школу Єзуїтів в Хирові“.

Заразом „Советська Безбожницька Ліга“ повила свою пропаганду по цілому краю, а її голова Ярославський заявив, що „протягом 4 місяців большевики заслали 4,000 священників до Сибіру (українських і польських)“.

У згаданій книзі знаходиться таке:

„Щоб знищити український національний сентимент, були зроблені зусилля, щоб знищити українське православне духовенство, а дітей греко-католицьких українських священників не допускали до жадних занять“.

Комуністичних учителів насаджено по всіх школах, які вчили дітей безбожництву. Методи їх „навчання“ були наскрізь примітивні й дикі: „Голодним дітям казали молитися, щоб просили Бога за куском хліба; коли хліб не з'являвся, казали молитися до

Нищено польські й українські церковні образи, бібліотеки, а головню підручники історії й літератури.

Грабували і вивозили до Росії.

Численні грабнижницькі банди, що часто складалися з найгірших елементів суспільності, дали свої услуги урядові та дієм і нічю бушували по мешканнях, забираючи все, що вартісного. Забрані речі відіслано цінними транспортними до Росії.

Знищивши купчу вартість польського золотого, большевики почали переправляти „націоналізацію“, що в практиці рівнялася нечуваному в світі грабунку. „Націоналізація“ торгівлі відбувалася в той спосіб, що забирали цілі склепи разом з магазинами та спеціальними вагонами вивозили те все до Росії. В самому Львові, згідно з Книгою, зграбували большевики товарів вартості 400,000,000 передвоєнних золотих (\$75,000,000). Дослівно подає Книга таке:

„З 8,500 sklepів, що існували у Львові, 6,500 відразу перестали існувати; 500 остало в руках давніх власників, а 1,500 перейшло в советські руки та функціонували щось в роді кооператив при цілій зграї советських урядовців“.

Всі дома перейшли рівнож на власність советської держави. Власників викинувано з помешкань, а на їх місця хмарам зійжджалися обдірані, нужденні советські пролетарі. В мійській електривні у Вильні робітники були змушені вивести „резольцію“, в якій домагалися, щоб всі машини та вартаті перевести в глибо Росії.

А Галичину ограблено ось так:

„Розібрано й вивезено до Росії наскрізь модерні урядження цукроварень в Ходорові й Городені, на полудне від Львова, розібрано й вивезено в Мортоні“.

Колимої й Станиславові, забрано й вивезено до Росії ткальні вартаті великих фабрик в Білостоці.

„Залізничні вартаті у Львові, Станиславові й Перемишлі випорожнили зо всіх машин й приладдя; навіть урядження Аграрного Банку у Львові вивезено в глибо Росії. Все рухоме майно таке як дерево, сіно й солома з великих фільварків, збіжжів запаси, цукор, тютюн, спирт, цемент, невинправлені шкіри (кожа), полотна, залізо, вугіль, медикаменти, вовна, бандажі, йодина й ін. — все це вивозили большевики цілими вагонами до Росії“.

Безробіття, нужда і дорожнеча.

Знищено рівнож багато домів по містах і селах. З приходом большевиків відразу обнизились рівень життя. Робітникам обіцявано, що їм дадуть заняття. Створено деякі вартаті праці через зменшення годин праці, але грабунки країни спричинили нове безробіття й большевицькі обітничі стали лиш обітничими. Робітники заробляли 100 до 150 рублів в місяць.

В „кооперативах“ продавалися товари по таких цінах: а лютий 1940 р. 1 клг. бараболь коштував у Львові 5—6 рублів, 1 клг. хліба 5 руб., мяса 30—50 рублів, масло й солонина 70 рублів. В Білостоці 50 клг. жита коштувало 700 рублів; 1 клг. цукру 50—75 рублів, 1 клг. чакру 700 рублів. В Луцьку 1 клг. масла коштував 30 руб., а в Білостоці 75. Пару черевиків у Львові можна було продати за 75 рублів.

Над обдіраним і ограбованим краєм зависла тяжка й смертна рука терору. Агенти НКВД почали переводити а-решти на широку скалю.

(Кінець буде).

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

НА СЕЛІ

Повість

(7) М. ШКОЛИЧЕНКА

Не всі так роблять, а тільки здається мені, що так добре. Сад ваш не такий уже великий, щоб ви занавто втрапились, а на Спаса і одним яблунком поділяться! А межі добрими людьми звичайно ведеться так: у кого сад великий, то заможнішим продають, а убогим роздають дурно. Про вас знають уже всі, що ви купили левяду, що засадили її добрим садом, а які ви самі — чи гарні, чи негарні — про це знають не всі, а з людьми, паночку, вам доведеться жити, от через те і думаю я собі, що так зробити треба. У вас ні жінки, ні діток — лишається тільки продавати садовину, і будемо продавати на той рік, хто живий буде, а цього року роздати. Визначте собі,

скільки вам треба дерев, а решту на божє діло.

Мисак цілком згодився з дідом і відібравши собі одну яблуню та дві груші, решту звелів роздати убогим тай поїхав знову до Києва.

Незабаром на селі знали вже всі, що на Спаса роздана буде вся садовина з панового саду, або як звали його, з панового „затишку“. Назвище таке Мисаковому хутору приложили селяни з дідових слів, бо Омелько ніколи інше не називав його, як затишок. І справді назвище було досить удатне, бо лоза, акація, тополі та висока гора з півночі дійсно зробили колишню левяду тихим, приємним затишком.

Наблизвився Сас. Старий Омелько веселий та радісний ходив по саду, підбирав гни-

лички та в ряди-годи позирив на Дніпро, чи не везе пароплав пана, бо перед Спасом пан обіцяв приїхати знову.

У вечорі, проти самого Спаса, приїхав і Мисак. У діда Омелька київ уже самовар стояв під нагущитим деревом на столику, засланому хоч і рідиною, а проте білою скатертю.

Коли остинне вечірнє проміння сонця позолотило затишок, Максим Мисак сидів уже за столом, пив з насолодою чай і наказував дідові, щоб той купив два великі коники і пригостив їх для садівників.

— Так можеб я зараз пішов за кониками? — розпитався дід.

— Як хочете.

Поки Мисак чаював, дід тимчасом купив два чималі коники, показав їх панові, а потім вистелив мягкою соломомою і поставив під деревами.

Дідові хатини і зсипали на розстелену соломку.

Коли на сході зачервоніло небо, до затишки почали сходиться люди і ждали, поки відімкнуться ворота.

— Діду, можеб ви пішли та випустили людей, що ждуть під ворітми, — заговорив Мисак, позирючи на воорота.

— Ні, паночку, нехай підждуть. До церкви ще рано, а поки що, так ми позносимо до купи те, що натрусили.

Мисак не перечив і знову взявся до роботи.

Трохи згодом дід відімкнув ворота і випустив людей у двір, або вірніше на те порожнє місце, де мав бути двір. Народу збиралося доволі, а особливо дітвора. У кожного з їх були в руках у кого хустка, у кого кошик, а діти здебільшого держалися за кінчики своїх хвартушків, або надлапи пелену.

Мисак поздоровкався з людьми і сів під хатою на ослоні, а дід, називаючи по умові великого й малого по черзі викликав і наділяв грушами та яблуками. Декому давав він по десятку, декому по два,

три і більше. Мисак мовчки стежив за роздаванням садовини, але згодом звернувся до діда і запитав:

— Чогож ви, діду, неоднаково усіх наділяєте?

— Ні, паночку, однаково! Я випічку тільки по сімі, бо у кого вона з трьох душ, у кого з п'яти, у кого з десяти, а у інших більше як з дванадцяти, от на долю таких і більше видає.

Роздавання садівини тяглося добрих дві години. Натомлений дід утирав на лобі піт, а проте був радісний, веселий. Коли останні люди вийшли з двору, дід підвівся на ноги, перехрестився і промовив:

— Бачте, паночку, за дві години садівини не зосталося, а ви дурбувалися, як це зробіти.

— Добре, діду, добре! Мисак був цілком задоволений і звелів дідові піти до церкви, а сам пішов ходити по своєму саду. Тепер у його роділись думки про те, що час би вже розпочинати і будову будинку. Після купівлі землі минуло вже п'ять років; витрачені гроші поповнилися

знову і вже цілком давали спримогу розпочинати купівлю дерев. Мисак з усіх боків розглядував те місце, де повинен стояти будинок і навіть розмірив його ступнями і відворіт і з інших боків. План будинку виготовлений був у його вже давно. Максим поклав собі збудувати оселю на чотирьох кімнатах, а дідову хатину повернути на лікарню, звязавши її з будинком довгими сіними.

Коли дід Омелько повернувся з церкви, то ще застав Мисака, як той кілочками зазначував ті місця, де повинні стояти кутки будинку, де кінчатиметься ганок, починатиметься дровник, стайня, коровник, потріб і ледівня.

— А що, паночку, час уже мабуть і горниці ставити. Годі вже вам перебувати у мой хаті.

— Пора, діду, пора! І от я хотів би з вами порадитись, як і де краще закупити ліс, цеглу та інші потрібні речі.

(Дальше буде).

Більше як половина населення світу мешкає в Азії.

НА РІЖНІ ТЕМИ

ЧИ СПРАВДІ МУЖИК?

Відома американська журналістка, МекКормик розписалася в „Нью Йорк Таймс“ про значіння російського мужика для оборони Росії.

Еластично в довжезній статті про мужика багато нема. Пишеться про московське місто Клін, про дім композитора Чайковського, а самому мужикові, що так славно розголошували у наголовок, присвячується не більше чвертини статті. Все таки й це цікаве, бо авторка приписує власне російському мужикові головну заслугу за оборону Росії.

Цим пані МекКормик ставить цікаве питання: чи справді заслуга за оборону належить російському мужикові? Бо інші автори приписували цю заслугу іншим. Досі багато журналістів залюбки приписували цю оборону Сталінові та його розстрілам „п'ято-колонників“ в Росії. А в вівторок один радіовий коментатор приписував увесь досвід оборони Росії „вусатому“ маршалові Тимошенкові.

ПАНІ МЕККОРМІК МАЛЮЄ РОСІЙСЬКОГО МУЖИКА

Пані МекКормик розписалася про місто Клін і про дім Чайковського, бо вона хотіла властиво писати свої спомини про групу московських селян, що оглядали розвалини одного великого панського дому. Каже вона, що ці мужики мали всі лагідні й ніжні обличчя. Та куратор дому Чайковського остеріг її, щоб вона не робила з вигляду людей фальшивих висновків.

Якраз ці селяни відійшли Росії спокійні мужики, як усі, з радістю відбили своїх панів під час революції. Нормально вони такі покійні й сумні, на яких виглядають, але вони є теж здібні до скрайньої жорстокості в часи масового гніву й піднесення.

На скільки правдивий цей образ московського мужика, змальований куратором дому Чайковського в Кліну? Як звісно, деякі московські письменники малювали цього мужика тим покійним, сумним і лагідним чоловіком, за якого його взяла МекКормик. Деякі московські письменники малювали лише жорстоку натуру того мужика.

МУЖИК ЧИ МОСКАЛЬ?

Дешо далі куратор дому Чайковського змінює тему своїх помічків:

„Ми є співчуваючий і терпеливий народ, але нас можна легко підбихати до страшного гніву“.

Змінює, як бачимо, дежить у тому, що куратор дому Чайковського досі говорив про мужиків „вони“, а тепер почав говорити „ми“. Це може значити одно з двох: або він і себе самого вважає мужиком, або він говорить тут уже про всю московську націю, а мужиків вважає за головних представників нації.

МУЖИК І РЕВОЛЮЦІЯ

„Без цих лагідних мужиків“ — закінчив інформатор пані МекКормик, — революція була б спалахнула на нічмі.“ Себто, якби мужики не проявляли масового гніву й жорстокості.

На погляд того інформатора, російська революція була властиво революція мужиків, а не міського пролетаріату.

РЕВОЛЮЦІЯ І ВІЙНА

Далі пані МекКормик додає вже від себе, що російський мужик, котрий так безпощадно боровся проти панів, так само завзято боровся потім проти большевиків, а на-

сець так само завзято бореться проти німецьких наїзників. На думку пані МекКормик, ця боротьба все обертається довкола землі: за землею мужик бив панів, за землею він поборював большевиків, за землею він тепер бе німців.

Щодо селянської боротьби проти панів і проти большевиків, правда цих слів селянам очевидна. Та чи бачать вони так само ясно, що німець загрожує їх землі?

І якщо так, то цікаво теж знати: чи московський мужик усе був би боронив Росії перед зовнішнім наїзником, чи може він набрався того духа останніми часами?

СІЯЛИ ВІТЕР

Коли італійський уряд арештує тепер учасників широко розгалуженого заговору проти італійських арсеналів, фабрик порохов, комунікаційних засобів, бо навіть італійського диктатора, то можна мати поважне підозріння, що тут італійський уряд подібний до того челядника чародія, що знав, як приказувати духам почати носити воду до хати, але не знав, як приказати їм перестати.

Бож, хто ж як не італійський фашистський уряд піддержував хорватських заговорників, що вбили югословянського короля та розваливали Югославію?

Вел, як їхав Павеліч з Італії на уряд у Хорватії, то чи не піддавало це комусь думки поїхати на уряд в Італії з Хорватії? І був має два кінці, і залізниця ходить у два боки.

ГОСТИННІСТЬ І КОМПЕТЕНТНІСТЬ

Появився в Нью Йорку новий журнал під назвою „RUSSIAN REVIEW“, себто: „Російський Огляд“. Його редактор, Вільям Гері Чемберлін, відомий колишній московський кореспондент поважного бостонського щоденника „Крисчен Сайенс Монитор“, звисний українцям наприклад з його дописів про голод на Радянській Україні в 1933 році, заявляє, що він привітає гостинно в своїх журналах всяких письменників, без огляду на їх погляди; ставить він одначе письменникам одну умову: вони мають бути компетентні, себто знати справу, про яку пишуть.

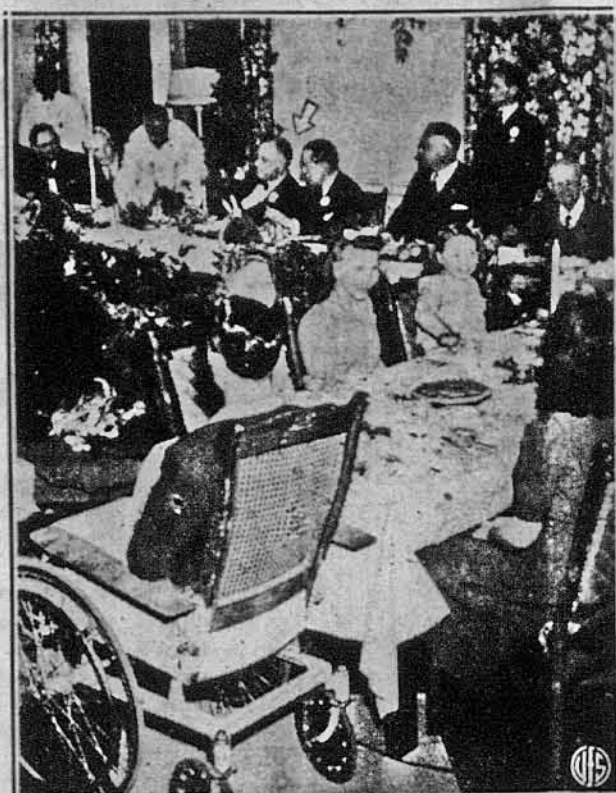
Слова редактора Чемберліна мітко підкреслюють становище деяких редакторів, які власне не дивляться на те, чи письменник знає про справу, про яку він пише, а дивляться лише за те, чи він належить до їх партії або чи він їх кум.

„НАЙВАЖЛИВА ПОДІЯ ВІД СЕРЕДНІХ ВІКІВ“

Такими слова описує нацистичний орган „Фелькішер Беобахтер“ іменування Алфреда Розенберга, нацистичного ідеолога, на пост „райхміністра“ для „окупованої Росії“.

Андре Віссон у своїй статті „Розенберг іде до Росії“, в „Нью Йорк Геральд Трибюн“, погоджується з поглядами на вагу цієї події. Він бачить у факті не лише заміну особисту подію, коли нинішній емігрант з Росії вертається до неї як віце-фірер. Він пробуює поглянути поза коліси цієї драматичної штуки й додачує в події замітні висновки.

І нігде правди діти, що номінування Розенберга „райхсміністром“ чи „віцефірером“ „окупованої Росії“ викидає нам не одну квестію й завалить одну гарну теорію, що була популярна останніми часами. Сама фраза „окупована Росія“ певно поділяє, як холодний туш на гарячу голову.

СПІЗНЕНИЙ ОБІД ПОДЯКИ ДЛЯ ПРЕЗИДЕНТА. — Стрілка показує президента Рузвельта, як він засів до „обіду подяки“ у Ворм Спрингс, Джорджія, серед дітей шпиталю для хорих на дитячий параліз.

Поможіть Американцям Пізнати Нашу Культуру

Зазнаючи американських провідних людей з українською проблемою, це першорядне завдання української еміграції в Америці. Іде про це, щоб не тільки американські політики пізнали теперішні стремління українського народу, автохтона на власній землі, але також, щоб й американські інтелегуали, вчені, пізнали українську культуру у всебічному розумінні. Річ ясна, що природним джерелом до того є наукова книжка, а природним полем є більші американські університети, з яких багато вже має окремі департаменти східно-європейської історії, до яких влучає теж історія України.

На жаль, в американських університетських бібліотеках є мало українських наукових творів, бракує нерідко навіть підставових творів до українознавства як наприклад Української Загальної Енциклопедії (3 томи), великої історії України Грушевського, Географії України, Записок Наукового Товариства ім. Шевченка, Літературно-Наукового Вісника, Богословії, і так далі. Це все американським науковцям-спеціалістам, які знайомі з українською мовою, внеможливає пізнати теж погляди українського наукового світа на українську проблему, бо досі вони черпають інформації про неї з російських творів.

Звернувшись дехто із американських професорів історії Східної Європи до мене з проханням про інформації, чи існує в Америці яка українська наукова бібліотека, що при-

нятим у світі способом виповнення обміну давала б змогу користати з українських наукових творів, далі чи в Америці джерело, де можна купити українські наукові твори.

На жаль, такої української наукової бібліотеки нема; нема також способу дорогою купити набути українську наукову книжку, бо через війну з Європи спроводити не можливо.

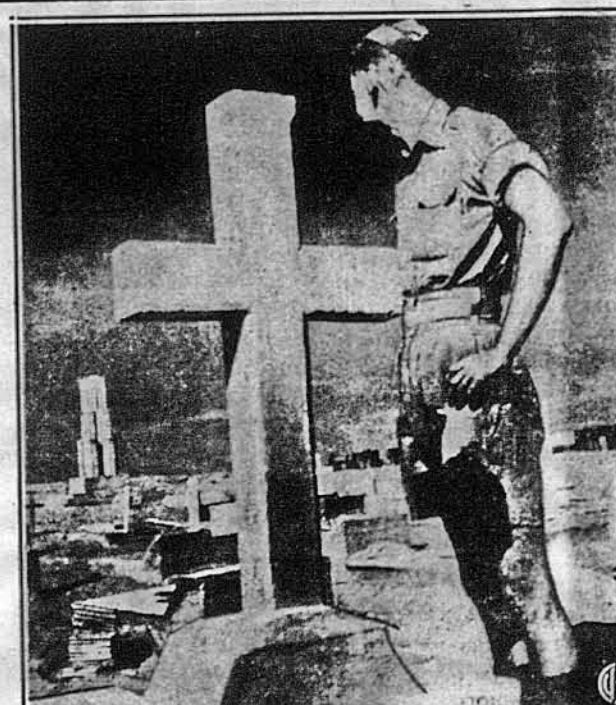
Натомість із дотеперішнього дволітнього досвіду знаю, що багато українських людей, любителів української книжки, має у себе багато наукових книжок, дехто навіть предкладає мені охоту такі книжки продати, але на купно тих річей не було фондів у моїй розпорядності. Тепер ті річі готові закупити деякі бібліотеки американських університетів, але не знають куди і до кого звернутися.

Вважаю, що помігши одній чи другій бібліотеці американського університету це є корисна справа для українського народу і тому в пресі звертаюся до українських громадян, які хотіли б такі книжки продати або відступити даром з проханням подати мені: Назву автора, наголовок книжки, скільки томів, стан книжки (опрацьована чи брошурована) та жадану ціну за книжку на мою адресу:

Prof. Nicholas Chubaty
2900 Morris Park Ave.,
Bronx, New York City.

Звертаю увагу, що мені йде тільки про українські наукові, а не популярні твори.

Проф. Микола Чубатий.

ПАМ'ЯТНИК У ТОБРУКУ. — Цвинтар у Тобруку, де поховані британці, що віддали своє життя під час облоги того важкого порту в Лівії, зазначений такими хрестами.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПОСЛУХАЙТЕ МЕНЕ СТАРОГО!

Помістіть моє слово подяки У. Н. Союзови за ту запомогу, що я її одержав, як теж і за таку скору виплату посмертного по моїй дочці Марії, бо як одно так друге дуже мені помогло в моєму дуже важкому положенню.

Та не іде про мою подяку, а більше про те, щоб моє слово помогло заохотити нашу молоддь до праці для У. Н. Союзу. Усім нам треба доконче притягнути до тої дорогої нашої організації ще тих багатьох, що в ній не є. А в першу чергу треба, щоб всі молоді самі стали членами У. Н. Союзу, бо нещастя приходить як на старих так і молодих.

Колись, тому 30 років, я собі думав, що ще маю багато часу, щоб вступити до У. Н. Союзу. Був молодим, то й легко вважав ту справу. Та одного разу, працюючи у фабриці сталі, обробляв я величезне колесо, що мало кілька тонів тягару. Нагло бачу, як воно звертається і летить на мене. Якось щасливо відскочив я на бік і так врятував життя. Та за раз по тому випадку, в найближчу неділю, пішов я до 56 відділу У. Н. Союзу в Вільнінг, Вест Вирджинія, і вступив в члени Союзу. По трьох роках мого членства У. Н. Союз став переводити реформу. Тоді з'явилась хмара різних агентів, що намовляли нас, щоб ми виступили з У. Н. Союзу, бо реформу, як казали агенти, заводять головні урядники, щоб більше здирати з робітників. І виробили вони великої тоді шкоди, бо У. Н. Союз втратив до 14,000 членів. Пізніше ті члени, як сам знаю, нарікали і проклинали тих агентів, але темнота і невідомість своє зробили. Та я надивився до тих щасливих кілька тисяч, що не покинули своєї рідної організації. А міг легко покинути асекурацію, бо на життя заробляв і мав всього подостатком.

Та ось прийшли старші літа. Я втратив силу. Та ще й недуга прийшла, що то пожирала всі оцадності робітника. І ото в тій критичній хвилині поміг мені наш Батько — У. Н. Союз, за що я йому дуже вдячний. І віддячуюсь хоч добрим словом, а воно може дійде до тих, що ще добре не оцінюють вартості нашої рідної організації, що є дійсно добра і справедлива.

Михайло Галевич,
Квейкертаві, Па.

Виріб шкіряної обуви в Канаді вносив у першій півроці біжучого року разом 14,956,922 пар в порівнянні з 12,725,951 парами в першій півроці 1940 року. Є це збільшення на 18 відсотків.

ЯК Поширюють Серед Американців Знання Про Україну?

(В тій рубриці подаватимемо імена тих осіб чи організацій, що будуть закуповувати книжки про Україну і українських людей для американських інституцій чи американських вчених людей).

Кігоз, Н. П. — Братство св. Ап. Петра і Павла, вл. 57 У. Н. Союзу, закупило 2 примірники „Історії України“ М. Грушевського англійською мовою і призначило один примірник для містової бібліотеки, а другий для бібліотеки в Гай Скул. Третій примірник замовив Українсько-Горожанський Клуб для своєї бібліотеки, щоб молоддь мала з чого набувати ширше знання про Україну.

Патерсон, Н. Дж. — Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, вл. 64, відбулися в суботу, 6 грудня, у St. Boniface Hall, 345 Main St., Paterson, N. J., в годині 7. Інтерпретом всіх на збори. — Іван Бурнас, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

Олифант, Па. — Річні збори Тов. ім. Богдана Хмельницького під Покр. Пресв. Тройні, вл. 158, відбулися в суботу, 6 грудня, в год. 8. Інтерпретом всіх членів прийшли, бо є наші справи до полегшення. З членом, котрий не буде присутній на зборах, поступиться після статуту. — Ю. Навчак, гол.; М. Багалай, фін. секр.; М. Кіт, рек. секр.

Бруклін, Н. Я. — Річні збори Тов. ім. Богдана Хмельницького під Покр. Пресв. Тройні, вл. 158, відбулися в суботу, 6 грудня, в год. 8. Інтерпретом всіх членів прийшли, бо є наші справи до полегшення. З членом, котрий не буде присутній на зборах, поступиться після статуту. — Ю. Навчак, гол.; М. Багалай, фін. секр.; М. Кіт, рек. секр.

ПІДПИРАЙТЕ СВОХ БІЗНЕСМЕНІВ.

THIS YEAR Give
The present that is appreciated by the one who receives it and every one in America—the present that brings joy and safety while protecting against inflation.

DEFENSE BONDS QUIZ

Q. I am a machinist in an airplane factory. When the war is over I may be laid off. How can I prepare for that time?

A. Make systematic and regular purchases of Defense Savings Bonds. They will give you a substantial reserve which you can fall back on in the period of readjustment after the emergency.

Q. To what very large group of Americans does the Government look particularly for extensive buying of Defense Bonds and Stamps?

A. People in the middle and lower income brackets, where many of the most rapid increases in national earnings have taken place. This immense part of our population can be especially effective in reducing national purchasing power by buying Bonds and Stamps, thus aiding the country's defense program, while helping to keep down the cost of living.

NOTE.—To buy Defense Bonds and Stamps, go to the nearest post office, bank, or savings and loan association; or write to the Treasurer of the United States, Washington, D. C. Also Stamps now are on sale at retail stores.

НІМЦІ ПРО ЛІВІЙСЬКУ БИТВУ

Німецькі звідомлення скромно заявляють, що вони в Лівії виграли тільки один біт. А остаточний вислід цієї боротьби ще далеко.

Бурі, відомі як гурагани в Зах. Індіїх і південній Панафіці, це тайфуні здолж східного побережжя Азії, циклони на Індійському океані, а блугулос на Філіппінах.

DEFENSE Bonds • Stamps

УВАГА! НЬО ЙОРК, Н. Я. УВАГА!

Отрим подается до публічного відомо, що

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ

„УКРАЇНСЬКОЇ НАЦ. ЦЕНТРАЛІ М. НЬО ЙОРКУ“ в справі вирішення дальшої праці цієї організації в цілі будови нового Укр. Нар. Дому в Нью Йорку, та в справі вибору нового Уряду, який повів би працю вперед, відбулися

В НЕДІЛЮ, 7: ГРУДНЯ (DECEMBER 7, 1941)

В САЛІ ВЕБСТЕР МЕНОР, 119 ІСТ 11. ВУЛ. В Н. Я.

Від год. 1. до 5. попол.

Простіться шан. делегатів усіх укр. нац. організацій м. Нью Йорку та всіх членів Централі прийшли кончею на ці збори, від яких залежатиме дальша будучина цієї організації і будова дому.

ЗА ТЕПЕРІШНІЙ УРАД:

Стефан Ярема, предс.; М. Матейко, скарбник; П. Кучма, фін. секр.; Гелен Купчинська і П. Чорнокуй, рек. секретарі.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ТЕПЕР ІСТОРІЮ УКРАЇНИ ПО АНГЛІЙСЬКИ

A HISTORY of UKRAINE

By Michael Hrushevsky

СТОРІН 629, 4 КАРТИ, PRICE \$4.00

ВИРІЖТЕ ЦЕЙ КУПОН НА КРОПКОВАНИЙ ЛІНІЙЦІ І ЗАШЛІТЬ ЗО СВОІМ ЗАМОВЛЕННЯМ.

ДО КНИГАРНІ „СВОБОДИ“, Р. О. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Послаю осьтут _____ доларів моїм-ордером (чеком) і прошу вислати мені _____ примірників Історії України проф. Михайла Грушевського в англійським перекладі.

Ім'я _____ Адреса _____ Місто _____ Крейт _____

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА.

До участі в Тижні Національної Оборони!

В понеділок почались в Філадельфії різні маніфестації для скріплення єдності і патріотизму, в залучі з святкуванням „Тижня Національної Оборони“. Ці маніфестації закінчуються великою парадом в суботу, дня 6. грудня, в годині 2. пополудні. Українці теж запрошені на ту маніфестацію і згідно з рішенням зборів делегатів всіх організацій беруть в цій параді участь.

В цій справі комітет повідомляє:

1. Щоби українська група випала імпульсивно треба великого числа мужичів і жінок в українських строях. Сиротинець СС. Василянок в Філадельфії і Дівоча Вища Школа СС. Василянок в Факс-Чейз вийдуть в українських строях.

2. Наша група буде мати свою музику-банду, під проводом проф. Пилипа Дубаса.

3. Українська група буде окрема і буде зазначена великим написом.

4. Українська група формується до походу в год. 12. в полудне коло Української Галі при 849 Н. Френкліна ул., звідки в формації перейде через вулиці Періш, Осма, Джирард і Тринайт-цята, а прилучиться до головного походу при Стайлс і Брод. Головний похід іде на полудне через вулицю Брод, Парквей до Фермавіт Парку.

Маємо надію, що місцеві українці не будуть приглядатись походу до хідників, чи слухати опису походу через радіо дома, а тільки вийдуть численно і будуть машувати разом, мужно і гордо, щоб ще й тим виявити нашу любовність і нашу готовість до оборони держави, яка нас

приняла і нам дала свободне життя.

За Комітет:

Майор Михайло Дармограй,
Михайло Рибак,
Іван Борисевич.

ПІТСБУРГ, ПА.

3 організаційних зборів Союзових Відділів.

Дня 2. листопада ц. р. відбулися в нас організаційні збори У. Н. Союзу, скликані головною місто-предсідницею У. Н. Союзу паненою М. Малевичевою. На збори прибули представники майже всіх відділів Пітсбурга та околиці. Було багато також членів і гостей, так, що зала була відверта виповнена.

Пані М. Малевич у своїй довгій промові подякувала прийавим за так численну участь, а представивши ціль зборів, поклікала до слова п. Микола Мурашко, головного предсідника У. Н. Союзу, який прибув спеціально на ці збори.

Головний предсідник У. Н. Союзу в довгій промові представив рух та організаційне життя відділів по цій Америці й спеціально в пітсбурзькому окрузі. Він представив ці користі, які дає Батько-Союз своїм членам, головно молоді. Бо наша організація, говорив п. Мурашко, не веде виключно асекураційної роботи, але також має певні суспільно-громадські завдання, помагає своїм членам стати добрими та характерними громадянами Америки, плекає культурні цінності й т. п.

По докладі головного предсідника численні делегати ставили запити про різні справи, на які гість давав вдовольняючі відповіді.

Опісля промовляла також п-а Геноефа Зепко, з Акрон, О., що була вибрана радною на останній конвенції У. Н. Союзу. Вона в англійській мові заклікала молодь, щоб вона ставала в ряди Батька-Союзу.

та продовжувала цю гарну працю, яку почали її батьки-емігранти.

По промові п-и Г. Зепко були рівномірні запити, на які наша молоденька рада давала влучні відповіді та пояснення. Потім пані Малевич замкнула збори, а членство розійшлося додому, вдоволене та горде, що збудувало таку могутню організацію, якою є наш Батько-Союз.

М. Фук, секретар зборів.

БАБИЛОН, Н. Я.

І наша громада не спить.

Дня 1. листопада ц. р. ново-прибулий до нашої громади о. Боднар відправив в місцевій церкві св. Петра і Павла, в Вест Астін, Л. Ай., панахиду за полеглих героїв і виголосив відповідну до хвилі проповідь, а опісля разом з церковними урядниками, О. Вишиваним і Тимком Заверхоу зібрав \$12.50 на Червоний Хрест, які то гроші виставно на призначене місце.

По панахиді відбулась в церкві гали спільна вечере, на котрій про злуку громади говорив о. парох Боднар. А про Листопадовий Зрив, з нагоди його 23 річниці, говорив Теодор Грицей. Опісля бесідник рівнож згадав про місцеву організаційну роботу, зокрема про новозаснований відділ У. Н. Союзу ч. 433, який гарно розвивається, а при допомозі цієї громади може ще більше розростись, та разом з іншими союзовими відділами й разом з цілою нашою суспільністю в Америці може спричинитись до визволення наших братів з національної неволі.

Спільна вечере.

По причині надходячого посту тутешня українська громада, разом з 433 відділом У. Н. Союзу влаштувала спільну вечеру. На тій вечері обговорювано багато громадських справ, корисних для цілої нашої тутешньої громади, а також для 433-го відділу УНС. Говорили на різні теми: о. Боднар, Т. Грицей, С. Бемко, і інші. Зладженням вечері заступала в ряди Батька-Союзу тутешні громадянки.

ВІЛКІ БУДЕ БОРОНИТИ КОМУНІСТА.

Боронити Вільяма Шнейдермена, секретаря Комуністичної Партії в Каліфорнії, перед найвищим судом Злучених Держав згодився Вільям Вілкі, бувший кандидат Республіканської Партії на уряд президента Злучених Держав. Нижчий суд відобрав Шнейдерменові громадянські папери за те, що він був членом Комуністичної Партії, коли дістав ці папери в 1927 році. Вілкі згодився боронити Шнейдермена без заплати.

п-ні Сосніцька, п-ні Цимбаліста, п-ні Гоїст, та інші.

Крім згаданого союзового відділу тепер організується при громаді також церковний хор і є надія, що буде також школа української мови для молоді.

Присутний.

ЗАПАЛЕННЯ ЯСЕН

Запалення усної ями, по англійськи „тречн мавт“, є поважним недомоганням, котре може спричинити випадання зубів. Це запалення можна легко дістати. Є воно неприємне і викликає дошкульний біль. Є воно заразливим і може захопити теж горляні залози і мигдалики які тоді дістають жовтий колір. Недужий відчуває звичайно біль при поглинанні корму або слини. Коли ясна підпадуть запаленню, тоді може воно дійти до коріння зубів і спричинити їхнє випадання.

Ознаками запалення ясен і залоз в горлі є: металічний смак в устах, воночий віддіх і надзвичайне виділювання слини. В міру поширення цього недомогання дається відчувати біль коло зубів. Щоби запобігти цьому недомоганню належить удержувати стало уста в чистоті, полощучи їх водою з сіллю, або іншими антисептичними речовинами. Можна також чистити зуби щіточкою два рази денно, але належить уважати, щоби щіточка була чиста і перед вжиттям стерилізована через виполокання її в хлороформі. Належить також завжди стеретися перед дотиканням устами ложок, вилок, шклянко і горняток, вживаних іншими особами. Ті посуду повинні бути добре вимиті перед їхнім вжиттям або стерилізовані, бо запалення ясен є

дуже заразливим. Якщо одна особа в родині терпить на цю недугу, то всі інші можуть дуже легко заразитись. Лікування запалення ясен повинно все відбуватись під наглядом лікаря і при кооперації дентиста, бо лікування домовими середниками може погіршити недугу і викликати поважні комікації. Головно в таких випадках треба стеретися перед порохніним зубів, бо при одночаснім запаленню ясен, зуби, не вдержуючи чисто, можуть спричинити поважне

затроєння цілої усної ями. По тій причині при запаленню ясен належить зарве піти до лікаря і порадитись його, що треба насамперед зробити, щоби лікування було успішне і шкоре. Лікар розскаже стан запалення, залише відповідний лік на подокання горла і відповідну діету, та якщо буде потрібне, порадить піти до дентиста, щоб допровадити зуби до порядку.

НАЙДУТЬ ПОСАДУ

УКР. КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА Преч. Діви Марії у Форд Сіті, Па., пошукує сечас ДІАКО-УЧИТЕЛЯ, котрий управляв би хор, школу, представляв би концерти і т. і. Самотні мають першестство. Прому писати на адресу: 281-3

MARTIN OPALKA,
1133 — 6th Ave., Ford City, Pa.

WM. TROYANOSKI

Electric Refrigerators, Washers,
Radios and Sewing Machines.

Also all kinds repairs.
233 WEST CENTRE STREET,
MAHANAY CITY, PA.

Phone 838.
Вдавайтєся з довіром до свого українця за новим товаром і на-правом. Спеціально, направи ма-шини до шиття, машини до прання і холодильники. Пишіть, кличте або заходіть.

Василь Трояновський.

ВАСИЛЬ ПРИШЛЯК

ВИРІБНИК І ПРОДАВЕЦЬ
МЕБЛІВ

"GRANT CIRCLE
UPHOLSTERY CO., Inc."

2469 WEBSTER AVENUE
Near 188th St.
BRONX, N. Y.

Має на складі
РІЗНІ МЕБЛІ
доброї якості,
по дешевій
ціні.

Telephone:
FORDHAM
5-4666.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР

321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.

Tel. GRAMERCY 5-2410.

Урядові години: рано від 10 до 12. Ввечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

Даром пробка

МІЛЕРТОН LAXATIVE

Тепер є небувала нагода для всіх, що терплять на недомогання шлунока й випробували коштовні ліки й зела, а не наїшли полегкі. Тим усім поручаємо спробувати даром Зела Милертон, котрих не запарюється ні варитися, а споживається в натуральній формі. По вжитті пробки переконаєтесь, як skutочно діють в недомоганнях таких, як кванс шлунока, гази, неспокійність, запір, брак апетиту, біль голови й інші недомогання, котрі покладать зо злого травлення. Щоби перекопатися, пишіть по пробку.

Спеціальна Оферта
по знижених цінах.

[] \$1.00 за 1 коробку Милертону

[] \$1.50 за 2 коробки Милертону

[] \$2.00 за 3 коробки Милертону

Питайте за зіллям Милертон у вашій сусідній аптеці, а як там його не мають, то пишіть до:

J. S. MILLER, Inc., Dept. U.,
P. O. BOX 628, NEWARK, N. J.

Single package not sent C.O.D. Small postage stamps acceptable. [] Ціни важливі лише при замовленні просто з головного офісу.

НАФТА ДЛЯ НАЦІСТІВ. Німецька цензура присилає з Берліну цю світлинку по-зиду нафтових цистерн, хочаби тим видно доказати, що Німеччина має досить нафти на воєнні потреби.

ТАРЗАН, ч. 457. Погоня.

Проштитий мечем рідного брата Гуйон лежав без руху на землі. Над ним у величчій смутку похилився його вірний слуга.

Тимчасом інші слуги викрикували: „Пімісти за смерть нашою пана. Смерти також надику дівчину, що зачарувала Вилієна“.

З тими словами слуги бігли за Вилієном. Той злякався. Він бачив, що навіть його королівська кров тепер не врятує його від люті слуг.

Зеля і Том напружено слідкували за подіями і тепер вони добре догадувались, що й їм попаде немало, коли їх схоплять розюшені слуги.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК НА ФІЛАДЕЛЬФІО І ОКОЛИЦЮ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ

cor. FRANKLIN & BROWN STS.,
PHILADELPHIA, PA.

Tel. Market 1320.

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І ВНОЧІ

ЦІЛИЙ ПОХОРОН з цією прегра-ною металевом

труною, двома автом, краваном, бальсмуванням, вжон-ванням Похоронного Дому і т. д. \$295.00

Все, чого треба, з анімком одін-ня й належностей за церковну відправу й цинтар.

S. KANAI KAIN
433 State St. Perth Amboy, N. J.

Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга шира і чесна

Main Office:
383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.

Phone: Essex 3-5347

Branch office (Філія):
969 SOUTH BROAD STREET,
TRENTON, N. J.

Phone: Trenton 8588

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заряджує погребам по ціні так низькій як \$150.

Обслуга найкраща.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRAMERCY 7-7561.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЯ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.

Tel.: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE,
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.

Tel.: Melrose 5-6577

ВПИСУЙТЕ СВОІХ ДІТЕЙ

В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ І В ТАКИЙ СПОСІБ ЗАБЕЗПЕ-ЧИТЬ ІХ БУДУЧИНУ.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІ-ТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА